

Meso Questionnaire in Punjabi

ਮਿਸੋ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ

Sub-Title: You and Your Family

ਉਪ- ਸਿਰਲੇਖ: ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਵਾਰ

ਮੈਂ ਵੰਗਾਰ (ਚੈਲੰਜ)/ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ : I feel challenged/stressed by	ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਪਤਾ ਨਹੀਂ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
1. ਮੈਨੂੰ ਆਰਥਕ ਤੰਗੀਆਂ ਹਨ।				
2. ਮਾਇਕ- ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤੰਗੀਆਂ ਹਨ।				
3. ਆਪਣੇ ਪਤੀ/ ਸਾਥੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ।				
4. ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ।				
5. ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਲਤ/ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਾਂ ?				
6. ਹੋਰ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ?				
7. ਦੂਸਰੇ ਲੋਕੀਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ ?				
8. ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਘਰ 'ਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕਰਨੀ ਹੈ?				
9. ਘਰ 'ਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਨ-ਪ੍ਰਚਾਵੇ ਸੰਬੰਧੀ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ।				
10. ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਿਤਰ ਕੌਣ ਹਨ।				
11. ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੋਈ ਗੂੜਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ?				
12. ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਸਕੂਲ “ਚ ਟੀਚਰ ਦਾ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ ਠੀਕ ਹੈ ?				
13. ਜੁਮੇਬਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।				

14.	ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ।				
15.	ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਾਂ।				
16.	ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਹਾਂ।				
17.	ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ।				
18.	ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਦ ਦੂਜਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਚੌਕੰਨਾ ਰਹਿਣਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ।				
19.	ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਮਾਪਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।				
20.	ਕਦੇ-ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਥੋੜੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।				
21.	ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚੇ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੇੜੇ ਹਾਂ।				
22.	ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੇੜੇ ਹਾਂ।				
23.	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਲਈ ਮੇਰੇ “ਚ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।				
24.	ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ।				
25.	ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।				
26.	ਸਵੇਰੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।				
27.	ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ।				
28.	ਬੇਲੋੜਾ ਖਾ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹਾਂ।				
29.	ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਣ ਸਾਥੀ/ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ।				
30.	ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਿਜ ਭੈਣ/ਭਰਾ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹਨ।				
31.	ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਿਜ ਭੈਣ/ਭਰਾ ਨੂੰ ਖੇਲਣ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।				
32.	ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਾਹਿਜ ਭੈਣ/ਭਰਾ ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵਾਂ?				
33.	ਮੇਰੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ/ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।				
34.	ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਰੋਗ				

ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ।				
35. ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।				
36. ਹੋਰ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/ ਸਕਦੀ।				
37. ਲਗਾਤਾਰ ਆਸ ਕਰਦੀ/ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਵੇਗਾ।				
38. ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲੱਗ ਗਿਆ/ਗਈ ਹਾਂ।				
39. ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਦਵਾਈ ਖਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।				
40. ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਲਿਖਿਆਂ ਦਵਾਇਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਂਦਾ/ਖਾਂਦੀ ਹਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰੋਜ਼ਿਕ)।				
41. ਮੈਂ/ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ 'ਚ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆ ਗਈ ਹੈ।				

ਮੈਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲ-ਮੇਲ ਰੱਖਣ 'ਚ/ਬਣਾ ਕੇ ਰਖਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ: I especially have difficulty communicating/getting along with:	Yes	No	Not sure	Not applicable
42. ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਸਾਥੀ।				
43. ਆਪਣੇ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚੇ ਨਾਲ।				
44. ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ।				
45. ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਜੀਆਂ ਨਾਲ।				
46. ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ।				
47. ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਨਾਲ।				
48. ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ।				
49. ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ।				
50. ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਲਾਹ-ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ।				

ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ: I feel that the needs associated with my child's condition:	ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਪੱਕਾ ਪਤਾ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ
--	-----	------	----------	-----------

			ਨਹੀਂ	ਹੁੰਦਾ
51.	ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਨਾਅ-ਪੁਰਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਥੈਰਿਪੀ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਐਪਪੁਆਇੰਟ-ਮੈਨਟ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਚੱਕਰ ਅਤੇ ਥੈਰਿਪੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਦਾ--)।			
52.	ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬੁਲਾਉਣ ਤੇ ਰੋਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।			
53.	ਕਿਤੇ ਆ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ।			
54.	ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ।			
55.	ਮੇਰੇ ਮੂਡ ਅਤੇ ਸੇਹਿਤ ਉਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।			
56.	ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।			
57.	ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।			
58.	ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ/ਜੀਵਨ-ਸਾਥੀ 'ਚ ਫ਼ਰਕ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ।			
59.	ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਕਰਨ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਤੇ ਥੈਰਿਪੀ ਕਰਾਉਣ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਖਰਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।			
60.	ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।			
61.	ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।			
62.	ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਾਕੀ ਭੈਣਾਂ/ਭਰਾਵਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਕੰਧ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।			
63.	ਉਸ 'ਚ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਚਿੱਆਂ 'ਚ ਇੱਕ ਕੰਧ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।			

ਮੈਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ: I feel that	ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
64. ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ।				
65. ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ।				
66. ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਪਾਹਿਜ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।				
67. ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ।				
68. ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਮਾਇਕ- ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।				
69. ਮੇਰੇ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋਰ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਲਭਿਆ ਜਾਵੇ।				
70. ਮੇਰੇ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚੇ ਦਾ ਹੋਰ ਅਪਾਹਿਜ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ - ਮਿਲਾਪ/ਗਲ-ਬਾਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਅਪਾਹਿਜ ਹੈ।				
71. ਮੈਨੂੰ ਇਸਬਾਰੇ, ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਵੱਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।				
72. ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਣ-ਸਾਥੀ/ਸਾਥੀ ਕੋਲੋਂ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।				
73. ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥੈਰੇਪਿਸਟ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।				
74. ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ।				
75. ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੀ ਟੀਮ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ				

ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ/ਦੀ।				
76. ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕੂਲੋਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕੁਸ਼ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨੀ/ਲਿਖਣੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।				

ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ: There are a lot of recreational programs in the community that my child cannot access because:	ਹਾਂ	ਨਹੀਂ	ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
77. ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।				
78. ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।				
79. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ।				
80. ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਚ ਵੀਲੂ-ਚੇਅਰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ।				
81. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਵਾ ਠੀਕ ਨਾਂ ਹੋਵੇ।				
82. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੈਂਸਰੀ-ਖਰਾਬੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।				
83. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਵੇਦਿਕ ਪ੍ਰਾਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।				
84. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੋਧਕ-ਖਰਾਬੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।				
85. ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਢੁਕਦੀ ਨਹੀਂ (ਜਿਵੇਂ, ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ)।				